

اخبار برگزیده

پزشک زن ایرانی یکی از رهبران انکولوژی جهان شد

انجمن بین‌المللی انکولوژی کودک (SIOP) که در زمینه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان و کاهش نابرابری‌های درمان در سراسر جهان فعالیت می‌کند، در سالنامه رهبران زن در انکولوژی جهان، چهار زن را انتخاب کرده که یکی از آنها دکتر میترا قالیبافیان است. نزدیک به ۲۰ سال است که دکتر قالیبافیان، رئیس بخش انکولوژی بیمارستان محک، برای پرودرمانی تخصصی کودکان مبتلا به سرطان تلاش می‌کند. ارتباطات ایشان با مراکز درمانی در کانادا و سایر کشورها به درمان به‌روزرتر بیماران کمک کرده است. انتخاب دکتر میترا قالیبافیان به عنوان یکی از رهبران منتخب زن سال ۲۰۲۵، SIOP، افتخار تازه‌ای است که نصیب همه ما شد.

کاهش تورم در پاییز امسال

طبق آخرین اطلاعات منتشرشده از سوی مرکز آمار، درصد تغییرات شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک گروه‌های اصلی و مناطق جغرافیایی در کل کشور ۳۲.۵ درصد است که نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش ۱۱.۹درصدی را نشان می‌دهد. به گزارش ایسنا، براساس داده‌های مرکز آمار ایران درصد تغییرات شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک گروه‌های اصلی و مناطق جغرافیایی در پاییز سال ۱۴۰۳ در کل کشور ۳۲.۵ درصد است که نسبت به فصل قبل یعنی تابستان، ۱.۷ درصد کاهش یافته است. البته درصد تغییرات در مدت مشابه سال از ۴۴.۴ درصد به ۳۲.۵ درصد در پاییز سال ۱۴۰۳ در صد رسیده است که نشان دهنده کاهش ۱۱.۹درصدی دارد. همچنین میزان تغییرات شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک گروه‌های اصلی و مناطق جغرافیایی به تفکیک خوراکي ها، آشامیدنی‌ها و خدانیات و کالاهای غیرخوراکی و خدمات به ترتیب به ۲۶.۸ و ۳۵.۵ درصد رسیده است. در مجموع، بررسی داده‌های منتشرشده نیز نشان می‌دهد نرخ تورم کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک گروه‌های اصلی از پاییز سال ۱۴۰۱ که ۴۱.۹ درصد اعلام شده تا پاییز سال گذشته (۲۴.۴) روند افزایشی داشته اما از زمستان سال گذشته تا پاییز سال جاری روند کاهشنی در پیش گرفته است. در ادامه، مرکز آمار ایران به درصد تغییرات شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک دهک‌های هزینه‌ای خانوار و گروه‌های اصلی در پاییز امسال پرداخته است که به این ترتیب دهک‌های اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم، ششم، هفتم، هشتم و نهم و دهم به ترتیب ۳۰.۸، ۳۰.۳، ۳۱.۲، ۳۱.۶، ۳۲.۴، ۳۲.۷، ۳۲.۹، ۳۲.۸ درصد است.

لزوم کاهش ۱۵میلیارد مترمکعبی آب کشاورزی

عضو هیئت‌رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: سالانه به طور متوسط ۸۰ میلیارد مترمکعب آب در بخش کشاورزی مصرف می‌شود و این رقم باید به ۶۵ میلیارد مترمکعب کاهش پیدا کند. حامد یزیدیان، عضو هیئت‌رئیسه کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگو با ایلنا از جدی‌بودن بحران کمبود آب گفت و اظهار کرد: بحث کمبود آب همواره در جلسات کمیسیون کشاورزی مطرح است و این روزها موضوع تأمین آب کشاورزی به شرب مردم هم سرایت کرده و در این شرایط هیچ راهی وجود ندارد غیر از اینکه به سمت بهره‌وری حرکت کنیم تا مصرف آب کشاورزی را کاهش دهیم و امنیت غذایی را برای جامعه تأمین کنیم. او افزود: در برنامه هفتم توسعه هم بر این موضوع تأکید شده است. در‌حال‌حاضر سالانه به طور متوسط ۸۰ میلیارد مترمکعب آب در بخش کشاورزی مصرف می‌شود، درحالی‌که این رقم باید به ۶۵ میلیارد مترمکعب کاهش پیدا کند. یزیدیان خاطر نشان کرد: گفته می‌شود بیشتر آب مصرفی کشور به کشاورزی اختصاص پیدا می‌کند اما این موضوع در سال‌هایی می‌تواند درست باشد که بارندگی در سطح کشور عادی است اما در سال‌هایی مانند امسال که بارش‌ها کم بوده است، حوزه‌های مصرفی در استان‌های گوناگون با یکدیگر فرق می‌کند و در برخی استان‌ها بیشتر ذخایر آب به شرب و صنایع اختصاص پیدا می‌کند. بنابراین بهره‌وری در مصرف آب فقط به کشاورزی محدود نمی‌شود و در شبکه آب شرب نیز نشست شبکه باید از بین برود و درباره صنایع، تکلیف در برنامه هفتم بر این است که صنعت به‌جای آب تازه از پساب استفاده کند.

گزارشی از مجادلات حل‌نشدنی بر سر ماجرای تغییر ساعت رسمی کشور در شروع بهار و پاییز که به ناترازی انرژی دامن می‌زند

نیم‌قرن اختلاف ساعت

شرق: ناترازی انرژی در سال ۱۴۰۳ خسارت سنگینی روی دست صنایع کشور گذاشت؛ خسارتی که بنابه برآورد کمیسیون صنعت مجلس بالغ بر ۱۸۰ هزار میلیارد تومان است. این خسارت سنگین به صنایع، در شرایطی است که متولیان و نمایندگان مجلس سال‌های طولانی مقابل راهکارهای ساده کاهش مصرف انرژی در ساعات اوج مصرف، مقاومت کرده‌اند و

ناترازی انرژی و چالش اختلاف ساعت

ایران اگرچه یکی از مالکان ذخایر بزرگ نفت و گاز جهان است، اما حالا نمی‌تواند به حدود یک سوم نیاز بازار داخلی گاز و یک‌پنجم نیاز بازار داخلی برق پاسخ دهد. پژوهش‌های متعدد و از جمله گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس حاکی از آن است که در صورت تداوم روند فعلی، شکاف بین تولید و مصرف برق و گاز سال به سال بیشتر می‌شود.

کسری انرژی تا امروز، صنایع و کارخانه‌جات را با گرفتاری‌های عدیده مواجه کرده است و قطع برق و گاز بخش قابل توجهی از خطوط تولید کارخانه‌جات را تعطیل کرده و خسارت هنگفتی به جای گذاشته است.

عرفان افاضلی، دبیر کل فدراسیون صنعت نفت ایران، در گفت‌وگو با ایلنا توضیح داده است: «در حال حاضر صنایع اصلی مثل فولاد و پتروشیمی به دلیل قطع گاز و برق متضرر ناترازی هستند. خصوصا از نیمه مهر به این سمت با قطع گاز صنایع پتروشیمی، ضرر بسیار زیادی به صنایع وارد شده که توسط کمیسیون صنعت تا ۱۸۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی می‌شود. اگر اعداد سال گذشته را هم رفرنس قرار دهیم، خسارت به پتروشیمی بابت کمبود خوراک گاز نزدیک یک میلیارد دلار بوده که عدد بزرگی است.»

کسری برق و گاز سبب شد در زمستان امسال دولت اقدام به تعطیلی بخش‌های مدارس، دانشگاه‌ها، ادارات و بانک‌ها کند و بارها ساعت شروع کار ادارات و مدارس را تغییر داد تا بتواند بدون اختلال در شبکه توزیع برق و گاز از یک مصرف انرژی بگذرد. این اتفاق در حالی رخ می‌دهد که بسیاری از کشورهای جهان با شروع فصل بهار و پاییز ساعات رسمی کشور را تغییر می‌دهند تا بتوانند بر مصرف انرژی و سایر موارد مدیریتی بهتر نظارت کنند اما در ایران همین راهکار ساده نزدیک به حدود نیم‌قرن است که با چالش اختلاف نظر متولیان و نمایندگان مجلس مواجه شده و حالا به‌نوعی سردرگمی ایجاد کرده است. به طوری که با ثابت‌ماندن ساعت رسمی کشور ساعات شروع مدارس و ادارات در مناطق مختلف کشور دچار چنددستگی و تفاوت شده است و حتی در یک خانواده ساعات مختلف شروع به کار و تعطیلی مدارس، دانشگاه، ادارات، بانک‌ها و بخش خصوصی، آشفتگی و بی‌انضباطی ایجاد کرده است.

گزارشی از مجادلات حل‌نشدنی بر سر ماجرای تغییر ساعت رسمی کشور در شروع بهار و پاییز که به ناترازی انرژی دامن می‌زند

نیم‌قرن اختلاف ساعت

با بحث‌های فرسایشی و بی‌نتیجه و استدلال واهی و با کمترین پشتوانه پژوهشی مانع از اجرای این راهکارها شده‌اند. مصداق این مسئله تغییر ساعت رسمی کشور در شروع بهار و پاییز هر سال است که در بسیاری از کشورهای جهان اجرا می‌شود اما در ایران از سال ۱۳۵۶ تاکنون این مسئله لاینحل مانده است.

نیم‌قرن مجادله

اجرای ساعت تابستانی در ایران به سال ۱۳۵۶ برمی‌گردد و این روال تا سال ۱۳۶۰ ادامه داشت اما از سال ۱۳۶۰ به بعد اختلاف نظرهایی درباره تغییر ساعت رسمی کشور ایجاد شد و ۱۰ سال تغییر ساعت رسمی کشور مسکوت ماند تا اینکه در سال ۱۳۷۰ با این توضیح که با تغییر ساعت می‌توان روزانه در ساعت اوج مصرف تا ۱۰۰ مگاوات ساعت، برق صرفه‌جویی کرد، هیئت دولت وقت در مصوبه‌ای اعلام کرد تغییر ساعت تابستانی و زمستانی دوباره در دستور کار قرار گرفته است. این روند تا سال ۱۳۸۴ ادامه داشت و هر سال در آغاز بهار و پایان تابستان تغییرات در ساعت رسمی انجام می‌شد اما با روی کار آمدن دولت محمود احمدی‌نژاد در اسفند ۱۳۸۴، عده‌ای استدلال آوردند که با نزدیک‌کردن ساعت نهار و نماز، از اتلاف وقت در میانه روز جلوگیری می‌شود و همین موضوع سبب شد مصوبه تغییر ساعت سال ۱۳۷۰ ملغی شده و دیگر ساعت‌ها را جلو و عقب برند.

این تصمیم دولت تا دو سال اجرا شد اما در نهایت نمایندگان مجلس هفتم در مصوبه‌ای دولت را مکلف به اجرای ساعت تابستانی کردند. براساس قانون «تغییر ساعت رسمی کشور مصوب ۳۱ مرداد ۱۳۸۶»، ساعت رسمی کشور هر سال در ساعت ۲۴ روز اول فروردین‌ماه یک ساعت به جلو کشیده و در ساعت ۲۴ روز سی‌ام شهریور به حال سابق برگردانده می‌شد.

این مصوبه هم دوام نداشت و در سال ۱۴۰۱ دوباره این قانون لغو شد. لغو قانون تغییر ساعت رسمی کشور از آنجایی شروع شد که یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با استدلالی عجیب خواستار لغو قانون «تغییر ساعت رسمی کشور مصوب ۳۱ مرداد ۱۳۸۶» شد. این نماینده مجلس، قانون تغییر ساعت رسمی را قانونی وارداتی از کشور فرانسه دانست و می‌گفت تغییر ساعت در مصرف انرژی کم‌تأثیر است و گفت این قانون با صرفه‌جویی بی‌ارتباط است و باعث بروز اختلالات رفتاری در روزهای ابتدایی سال می‌شود.

طرح پیشنهادی این نماینده مجلس پس از انجام اصلاحات مورد نظر شورای نگهبان، در جلسه روز ۱۰ اردیبهشت سال ۱۴۰۱ صحن مجلس شورای اسلامی با ۱۵۱ رأی موافق، ۴۸ رأی

گزارشی از مجادلات حل‌نشدنی بر سر ماجرای تغییر ساعت رسمی کشور در شروع بهار و پاییز که به ناترازی انرژی دامن می‌زند

نیم‌قرن اختلاف ساعت

با بحث‌های فرسایشی و بی‌نتیجه و استدلال واهی و با کمترین پشتوانه پژوهشی مانع از اجرای این راهکارها شده‌اند. مصداق این مسئله تغییر ساعت رسمی کشور در شروع بهار و پاییز هر سال است که در بسیاری از کشورهای جهان اجرا می‌شود اما در ایران از سال ۱۳۵۶ تاکنون این مسئله لاینحل مانده است.

مخالف و شش‌ش رای‌ممتنع از مجموع ۲۲۵ نماینده حاضر در جلسه به تصویب نمایندگان مجلس رسید و مقرر شد ساعت رسمی از سال ۱۴۰۲ تغییر نکنند.

حالا اما شمار زیادی از فعالان اقتصادی و صاحبان صنایع که با خسارات بزرگ ناترازی انرژی دست‌وپنجه نرم می‌کنند، خواهان تغییر ساعت رسمی کشور در شروع فصل بهار و پاییز هر سال هستند.

در همین زمینه رامین خسروخاور، رئیس هیئت‌مدیره انجمن صنفی کارفرمایان مهندسیین پلیمر و شیمی ایران، در نامه‌ای خطاب به محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی، نوشته است: «با توجه به چالش‌های فزاینده در حوزه ناترازی انرژی و تأثیر آن بر پایداری شبکه برق کشور، ضروری است مجلس شورای اسلامی درخصوص بازنگری قانون تغییر ساعت رسمی کشور که از اول فروردین اجرا نمی‌شود، اقدامات شایسته و بایسته انجام دهد.

لغو تغییر ساعت رسمی با وجود تجربه جهانی و توصیه‌های کارشناسان، شلختگی در شروع کار بانک‌ها و ادارات موجب افزایش مصرف انرژی در ساعات اوج مصرف، کاهش بهره‌وری و تحمیل هزینه‌های اضافی به کشور شده است.» در ادامه این نامه آمده است: «بررسی مجدد این موضوع و اتخاذ تصمیمات مبتنی بر داده‌های علمی و تجربیات موفق سایر کشورها می‌تواند به کاهش مشکلات ناترازی انرژی کمک کند، بنابراین تقاضا می‌شود با بررسی مجدد این قانون و امکان اصلاح آن، راهکاری مؤثر برای مدیریت بهینه مصرف انرژی ارائه کنند.»

این سخاها در شرایطی مطرح می‌شود که تغییرات لحظه‌ای ساعات فعالیت مدارس، دانشگاه‌ها، ادارات، بانک‌ها و بخش خصوصی در مناطق مختلف کشور و چنددستگی آن باعث بروز بی‌نظمی و آشفتگی در فضای اقتصادی و حتی خانوار شده است و دولت عنوان می‌کند که برای مدیریت ناترازی انرژی ناگزیر از این کار است. این در حالی است که روال سابق، یعنی تغییر ساعت رسمی کشور در شروع بهار و پاییز، هر سال علاوه بر کنترل مصرف انرژی در ساعات اوج مصرف، وحدت رویه و یکپارچگی در ساعات فعالیت مراکز آموزشی و نگاه‌های اقتصادی و ادارات ایجاد کرده بود.

زمانی برای تصمیم بزرگ

حسن‌مرتضوی‌کیاسری

که دو قطب بزرگ آمریکا و روسیه با اتحادی تاکتیکی جایگاه بعد از جنگ جهانی دوم را به آنها برمی‌گرداند. پایان جنگ اوکراین، نقطه اشتراک اروپا و آمریکاست. اروپاییان نتوانستند روسیه را مجاب کنند که پیش از آمدن ترامپ، با اوکراین توافق کند، چون شرایط صلح ترامپ (به نسبت) به‌نفع روسیه و آمریکاست. اروپایی‌ها در پیشگیری از آثار سیاست‌های آمریکا، واکنش‌های اساسی آغاز کرده‌اند. خروج مهاجران اروپا در مقابله با بحران احتمالی مهم است. پایان جنگ اوکراین برای‌شان حیاتی شده است. آنها پیر سیاست هستند، می‌دانند تحریم آمریکا امری ذهنی است. حتی روی کاغذ هم به نتیجه نمی‌رسد. آمریکا چین نصف اقتصاد دنیا را در اختیار دارند. آمریکا بزرگ‌ترین شریک تجاری چین است. واردات آمریکا از دیگر هوال‌های اقتصادی هم زیاد است. یعنی اقتصاد آمریکا فقط آن ۲۵ درصد ظاهری نیست.

بخش عمده اقتصاد جهان متأثر از اقتصاد آمریکا و ابزارهایی است که آمریکا دارد؛ ابزارهایی مانند زیرساخت‌های ارتباطی و تکنولوژیک، نفوذ بر تصمیم کشورهای دیگر و ابزارهای سیاسی و امنیتی. اینها نمونه‌هایی از تکاپوی جهان است برای مهار بحرانی که در راه است. اکنون شمشیر دو دم ترامپ‌سیسم برابر کشورهاست. فاصله «بر ما» و «برای ما» فقط یک تصمیم درست، با درک مناسب شرایط و مناسبات جهانی است. بی‌توجهی به آینده، عناصر بحران و تعاملات جهانی، هزینه‌های هنگفت برای هر کشور و اقتصاد آن -از جمله ایران- خواهد داشت.

یادداشت

توسعه حمل‌ونقل عمومی؛ راهکار ناترازی انرژی

حسین میرافضلی

کارشناس انرژی

ریشه مشکل ناترازی بنزین و گازوئیل بارانه‌ای‌بودن این دو فراورده است. قیمت بنزین در فقیرترین و غنی‌ترین کشورهای جهان آزاد است. راهکارهای اساسی پیشنهادهی برای خروج از باتلاق بنزین و گازوئیل بارانه‌ای با شرح زیر است:

● کاهش وابستگی و چسبندگی زندگی مردم به خودروهای شخصی با توسعه و تسهیل حمل‌ونقل عمومی.

● تأمین اتوبوس‌های مورد نیاز کلان‌شهرها و شهرهای بزرگ با اولویت کلان‌شهرها و تأمین اتوبوس‌های برقی مورد نیاز. باید سرفاصله حرکت اتوبوس‌ها مانند استانبول در مسیرهای پرتردد به ۶۰ ثانیه و سایر مسیرها به سه تا پنج دقیقه برسد.

● باید متناسب با توسعه زیرساخت‌های ریلی، واکن تأمین شود؛ به‌ویژه متروی تهران. در صورت تأمین واکن و تمهیدات لازم، متروی تهران می‌تواند روزانه پنج تا شش میلیون مسافر را جابه‌جا کند.

● باید تحولی اساسی در حوزه ریلی ایجاد شود. مسیرهای پرترددی همچون تهران، مشهد، اصفهان، شیراز و تبریز به قطار تندرو با سرعت متوسط ۲۰۰ کیلومتر بر ساعت مجهز شوند. مسیرهای پرتردد ریلی، دو یا سه‌خطه شوند. لگوموتیوهای غیرفعال موجود تعمیر و نوسازی شوند. گلگاه‌های افزایش سرعت طی مدت کوتاهی رفع شوند و جابه‌جایی مسافر ریلی از ۳۰ میلیون در سال به ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیون در سال برسد.

● تعداد جابه‌جایی با هواپیما باید از ۳۰ میلیون به بیش از ۱۰۰ میلیون مسافر در سال برسد.

● توسعه حمل‌ونقل ریلی و هوایی منجر به جلوگیری از کشته‌شدن ۱۸ تا ۲۰ هزار و معلولیتی و قطع نخال و قطع عضو حدود ۲۵ هزار نفر در سال می‌شود و از عواقب اقتصادی و روحی هولناک تصادفات جاده‌ای به شدت می‌کاهد.

● توجه به خودروهای اینترنتی و فعال‌کردن و توسعه گزینه سفرهای اشتراکی اسنپ، تپسی و… منجر به توسعه حمل‌ونقل عمومی و کاهش مصرف بنزین می‌شود و اشتغال در‌خور توجهی نیز به دنبال دارد.

● تمامی ادارات دولتی و غیردولتی با بیش از ۱۰۰ پرسنل واقع در شهرهای بزرگ مکلف شوند به صورت مستقل یا مشترک برای جابه‌جایی کارکنان خود از سرویس ایاب و ذهاب استفاده کنند.

● کلیه شرکت‌های با نیروی انسانی زیاد مکلف شوند در مدت مشخصی ساختمان محل استقرار خود را به نزدیک ایستگاه‌های مترو منتقل کنند و از این پس اولویت توسعه شهری و خدمات رفاهی، آموزشی و… استقرار در نزدیکی ایستگاه‌های مترو باشد. برخی شهرهای بزرگ جهان از جمله لندن، در مسیرهای مترو توسعه یافته‌اند.

● تشویق شرکت‌های بزرگ به استفاده از شیوه‌های مترقی دورکاری با الگوگیری از کشورها و شرکت‌های مترقی و پیشرو در این حوزه.

با اجرای تمهیدات ذکرشده، می‌توان از میزان وابستگی و چسبندگی زندگی مردم به خودروهای شخصی کاست و سهم حمل‌ونقل عمومی را از ۳۰ درصد به ۶۰ تا ۷۰ درصد افزایش داد. در آن شرایط، آزادسازی قیمت بنزین و گازوئیل کار سخت و پیچیده‌ای نخواهد بود.

خبر

تغییرسقف پرداخت خودپردازها

از ۲۵ اسفندماه تا ۲۰ فروردین‌ماه ۱۴۰۴ سقف برداشت از خودپردازها از ۲۰۰ هزار تومان به ۳۰۰ هزار تومان افزایش یافت. به گزارش مهر، با تصمیم و ابلاغ بانک مرکزی از ۲۵ اسفندماه تا ۲۰ فروردین سال ۱۴۰۴ سقف برداشت از پایانه‌های خودپرداز از دو میلیون ریال به سه میلیون ریال افزایش یافت. بانک مرکزی همچنین از شبکه بانکی خواست ضمن تمهید اقدامات مربوطه در سونینچ کارت صادرکنندگی و پایانه‌های خودپرداز آن بانک، ترتیبات لازم برای ارائه خدمات مطلوب به مشتریان شبکه بانکی، در دستور کار قرار گیرد.

گفتنی است طبق اعلام شورای هماهنگی بانک‌ها، آخرین روز کاری سال ۱۴۰۳ با بانک‌ها در سراسر کشور، بیست‌وهشتم اسفندماه بوده و ساعت کاری روزهای کشیک ایام نوروز ۱۴۰۴ نیز از صبح تا ۱۲ ظهر تعیین شده است.

اداره کل پشتیبانی، رفاه و امور قرار دادها

^[1] فرسخان مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (یکپارچه) یک مرحله ای